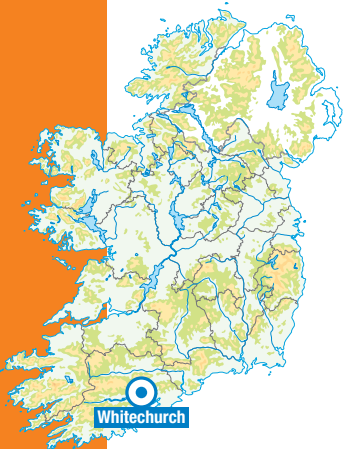

Ierse familie O'Sullivan gelooft in Holsteins voor het 'Ierse Systeem'

Volledig weiden met fraaie koeien

ALICE BOOIJ

Geen kruislingen, maar 100 procent Holsteins, twee keer per jaar afkalfpieken en 1.700 kilo krachtvoer per koe per jaar. De familie O'Sullivan boert a-typisch in Ierland. 'Wij melken graag mooie koeien en dan moet je het systeem rondom de koe passend maken en niet andersom.'

Wie denkt dat de Ierse melkveehouderij alleen bestaat uit kleine (kruisling-) koeien die seizoensmatig afkalven, volop weiden en amper krachtvoer krijgen kan eens een kijkje nemen op het bedrijf van John O'Sullivan en zijn zonen Victor en John junior. 'Bij ons is de koe belangrijk, ze is niet een onderdeel in een systeem, maar we willen haar voeren wat ze nodig heeft zodat ze ook maximaal kan produceren', licht Victor O'Sullivan de strategie toe. 'Wanneer het quotum in 2015 verdwijnt, denken we met deze koeien ook gemakkelijker te kunnen schakelen naar meer productie.'

Het bedrijf van Lisduff Holsteins ligt ongeveer een half uur boven Cork, in het zuiden van Ierland. Een relatief dichtbevolkt gebied waardoor de familie O'Sullivan door hun melkverwerker Glanbia is gevraagd de melkproductie van hun 170 koeien af te stemmen op de vraag naar consumptiemelk. Dat betekent niet alleen in het voorjaar kalven (zoals gebruikelijk in Ierland), maar ook in het najaar om zo een continuïteit van melk te leveren.

'Voor ons is dat een economische keuze', licht Victor toe. 'We krijgen een meerprijs van 3,8 cent per liter melk omdat het leveren van melk in het najaar een hogere kostprijs heeft, doordat we meer moeten bijvoeren.' Een meerprijs die momenteel echter niet uit kan. Met het natte jaar 2012 en het droge voorjaar van 2013 zijn de voerprijzen flink gestegen tot zo'n 35 euro per 100 kilo brok, geeft de jonge melkveehouder aan. 'Het contract biedt geen ruimte om de prijs aan te passen.'

Het gespreid afkalven heeft echter meerdere voordelen, zegt O'Sullivan. 'Het betekent voor ons spreiding van arbeid en het geeft voor de veestapel meer flexibiliteit. Wanneer koeien uitlopen in tussenkalftijd kun-

Zo veel mogelijk weiden, maar dan wel met 1.700 kilo krachtvoer per koe per jaar.

Foto's: Alice Booij

nen we ze altijd nog een half jaar doorschuiven en in de herfst laten kalven.' Hetzelfde geldt voor vaarzen die ze eigenlijk standaard op 2,5 jarige leeftijd laten kalven. 'Dan hebben ze ook wat meer formaat en capaciteit.' Jaarlijks organiseren ze een veiling op het eigen bedrijf om zo vaarzen, kalveren en stieren uit hun eigen fokkerij te verkopen. 'De grote vaarzen zorgen ook voor meer opbrengsten, gemiddeld brengen ze zo'n 2.400 euro per dier op.'

VEEL GRAS EN BIJVOEREN

Het principe van zo veel mogelijk gras in de koeien krijgen, staat bij de familie O'Sullivan echter ook bovenaan de lijst. 'Dat is toch het goedkoopste voer', vertelt Victor O'Sullivan die drie keer per week een 'farmwalk' over het bedrijf maakt om een goed beeld te krijgen van de grasgroei. 'De koeien krijgen twee keer per dag een nieuwe, verse weide waar zo'n 1.200 tot 1.300 kilo droge stof aan gras per hectare staat.'

In het voorjaar start het weideseizoen eind februari en dan krijgen de koeien kuil, GPS en brok (totaal 1.700 kilo per koe per jaar) bij. 'Geen maïs, dat hebben we wel geprobeerd, maar met een opbrengst van 22 ton per hectare is het telen, inclusief folie, erg duur.' Ook in het najaar wordt er bijgevoerd en eind oktober gaan de koeien 's nachts op stal.

'Het bijvoeren vinden we niet alleen belangrijk om de productie onder de koeien te houden, bij ons geven ze gemiddeld zo'n 9.000 kilo melk, met 4,3 procent vet en 3,4 procent eiwit, maar ook vanwege een betere uiergezondheid en dus een betere melkwaliteit. We willen een probleemloze koe en die moet je gewoon goed

voeren. Bij ons gaan de koeien gemiddeld dan ook 4,6 lactaties mee.'

Is een HF-koe wel geschikt voor zo'n intensief graas-systeem? 'Wij vinden van wel, de HF-koe is de afgelopen jaren ook positief veranderd. In het verleden waren ze te teer, kregen problemen met de gezondheid. Maar de fokkerij heeft toch meer weerbaarheid en robuustheid gebracht. Je kunt aan de HF-koe echt nog wel wat verbeteren', aldus de melkveehouder, die O-Man als één van de beste stieren van de laatste jaren ziet.

Hij realiseert zich dat veel bedrijven in Ierland het anders doen. 'Er wordt veel gekruist en ingestoken op een systeem met zo min mogelijk krachtvoer en zo veel mogelijk gras. Kruisen is dan een 'quick fix'. Maar dan kom je niet verder dan 5.000 kilo melk per koe.' Vooral richting de toekomst geen goede keuze, geeft O'Sullivan aan. 'We mogen na 2015 vrij melk produceren. Zo'n kruislingkoe is niet de koe die die extra liters melk kan leveren. Met ons type koe kunnen we 15 tot 20 procent meer melk leveren na 2015 met hetzelfde aantal dieren. Maar het doel is uiteindelijk doorgroeien van 170 naar 280 koeien in 2017. Met zo'n 210 hectare land, waarvan 19 hectare graan, hebben we de ruimte.'

'Kruislingkoe kan na 2015 geen extra liters leveren'

Productie is dan ook één van de selectiecriteria voor de inzet van stieren. 'We willen melk en exterieur, waarbij vruchtbaarheid, gezondheid en gehalten ook belangrijk zijn.' Daarvoor kijken ze uitdrukkelijk over de grens naar stieren. 'In Ierland gebruiken we de totaalindex EBI, maar daar zit vruchtbaarheid zo zwaar in meegewogen dat je regelmatig stieren tegenkomt die -300 of -400 kilo melk doorgeven.'

Op het inseminatielijstje staan Levi, Danillo, Goldsun, Wyman en ook genomics stier Delta Trading. 'Stieren die een goed type doorgeven. Koeien hoeven niet groot te zijn, maar moeten capaciteit hebben en ruimte in de borst. Onze weilanden liggen soms 1 kilometer van het bedrijf, dan moeten de koeien het uithoudingsvermogen hebben om die afstanden af te leggen.'

STAPSGEWIJS INVESTEREN

Om in te spelen op de mogelijkheden na 2015 heeft de familie al stapsgewijs geïnvesteerd. In 2011 kwam een nieuwe 32-stands swing-over melkstal die met twee melkers tweehonderd koeien per uur aankan. In 2007 werd er een nieuwe stal gebouwd met 110 extra ligboxen, dichte vloer, schuif en een simpele rubbermat in de boxen. 'Deze stal kostte zo'n 1.500 euro per koe', vertelt Victor O'Sullivan over de open front die is aangebouwd aan hun andere stal uit 1963. 'Nieuwbouwplannen hebben we niet', antwoordt hij op de vraag of hij de oude stal ook nog gaat vervangen. 'We onderhouden de oude stal en maken hem elk jaar schoon. Hij functioneert nog prima.'

Victor O'Sullivan: 'Met de HF-koe kunnen we na 2015 snel schakelen naar meer productie'